

ROB DE GRAAF

BOTOX

ANGELS

Personages

Deedee

Swift

Cocky

Ellen

Manja

Janneke

DEEDEE

Ja... Hallo

Ik weet niet of jullie het zien, maar hier lig ik

Kan ik ook nog een beetje aandacht krijgen?

Het getal was 'drie', weten jullie nog wel?

SWIFT

Zo werkt dat niet, Deedee

Het gebeurt spontaan, of het gebeurt niet

Seks, dat is niet zoiets als voor iemand opstaan in de tram

Met beleefdheid en goede manieren heeft het niet zoveel te maken

DEEDEE

Om beleefdheid vraag ik niet

Maar wel op het aandeel waar ik recht op heb

SWIFT

Dat is precies wat ik bedoel

Het gaat niet om recht

't Is niets anders dan mijn instinct dat bepaalt of ik wel of niet bovenop jou
spring

COCKY

En dat instinct zegt bij ons allebei nu toevallig net even iets anders

Het wil even geen knokigheid

DEEDEE

Lekker is dat

En wat moet ik daaraan doen, dan?

COCKY

Gewoon even niet daaraan denken

Rustig kijken naar hoe wij het doen – er valt altijd iets te leren
En anders ga je lekker een boek lezen, dan zakt die drang wel

DEEDEE

Ik wil juist niet dat hij zakt

Ik wil dat hij bevredigd wordt

SWIFT

Wat is er nu helemaal aan de hand Deedee?

Even niet, is dat het probleem?

Een beetje afzien, is dat nu zo erg?

DEEDEE

Niet afzien, maar zien – dát is mijn probleem

Ik zag in de schemer van de vroegste ochtend hoe jullie in elkaar
verstrengeld lagen

Ik maakte van die kronkeling geen deel uit

Ik was de toerist die naar het plaatje mocht kijken, meer niet

Waarom is dat toch?

Ik ben de laatste die erbij gekomen is, maar op mij zijn jullie 't eerst weer
uitgekeken, lijkt het wel

Heb ik niet ook recht op affectie? Trillen bij mij de membranen niet net zo
gevoelig al bij jullie?

COCKY

Hou nu maar even je klep, Deedee, want het ligt echt wel iets ingewikkelder

Drie, dat is goed – maar het is ook moeilijk

Soms gaat het de ene kant op en dan weer de andere

En wij bewegen mee, als blaadjes in de wind

Wat wil je dan? Democratische seks? Seks volgens een afsprakenschema?

DEEDEE

Ik wil niet genegeerd worden, dat is alles

SWIFT

Wat Cocky bedoelt, dat is dit, volgens mij

Genegenheid is iets moeilijks

Dat kunnen we niet afdwingen

Als de wind een kant op waait, dan hou je hem niet tegen

Wij zijn een voorhoede, Deedee

Wij moeten het allemaal zelf uitvinden

Wij kunnen niet het voorbeeld van onze ouders volgen

Wij zijn de overgang van – hoe noem ik dat – van mono naar stereo, zeg

maar

En dat gaat niet vanzelf

DEEDEE

Maar waarom ik er buiten val, dat heb je daarmee nog niet verklaard

SWIFT

Als dat al zo zou zijn, dan is het tijdelijk

Cocky en ik, we vallen soms terug in het oude patroon – gewoon, toch op z'n één-twees, toch vadertje en moedertje imiteren

Dat kun je ons niet kwalijk nemen – bovendien gaat het vanzelf weer voorbij, dat voorspel ik je

En echt, Deedee – dan hoor jij weer helemaal bij de club – dan lik ik je weer helemaal schoon, alsof je een poes bent

DEEDEE

Ja, hallo – ik zeg het nog een keer

Wat heb ik aan dat soort beloften?

Wat heb ik aan straks?

Ik heb het nu koud en ik ben nu een open wond die op zachte zalf en een pleister wacht

COCKY

Ik zeg je dit, Deedee: als jij alleen maar sneu en afgunstig bent, dan val ik alleen maar in slaap – want dit ken ik nu wel van jou

DEEDEE

Oké

Val jij maar lekker in slaap

Dan kan ik, heel voorzichtig, jou beklimmen en je merkt het niet

Krijg ik langs een omweg toch nog mijn zin

***

ELLEN

Manja

Wat ik van jou zou willen weten...

Wat komt het eerste, volgens jou: het lichaam, of de ideeën?

MANJA

Zo kun je die vraag niet stellen, dat lijkt me duidelijk

Het lichaam is een ideeënfabriek, zo zie ik dat

Het lichaam produceert mijn leven en door middel van dat leven laat ik zien
wat ik vind

ELLEN

O?

En wat vind je dan?

MANJA

Dat is ook een vraag die je zo niet kunt stellen, sorry dat ik het zeg

Maar goed – ik kan wel een brief summary geven

Ik vind dat niet het nut maar de lust moet regeren, ç'est ça

We zijn altijd gebruikt als kippen die eieren leggen, als koeien die melk geven,
als buffels die door de dessa sjouwen, als eekhoorns die een wintervoorraad
aanleggen – en dan ook nog eens als kleurige paradijsvogels die de mannen
op een bevruchtingsideetje moeten brengen

En daar lagen we dan weer, te wachten op de ejaculatie, die te vroeg kwam
of te laat of helemaal niet... Boring, toch?

Dus die utilitaire positie, daar zeg ik vierkant 'nee' tegen

ELLEN

Jij bent een utopisch denker, mag ik het zo samenvatten?

Je ziet de wereld en dan knipper je met je ogen – en dan zie je een andere wereld...

Heel sterk, vind ik dat

Ik ben zelf toch meer iemand die het moeras waar ze in ronddobbert voor de enig denkbare werkelijkheid houdt

MANJA

Als ik even door kan gaan...

In plaats van een zoogdier of een lastdier of een trekdier te zijn, moeten we genotmachines worden

Lichamelijke bevrediging – die is ook heel vluchtig, dat weet ik wel, maar het is wel de meest nabije werkelijkheid en iedereen weet wat het is

ELLEN

Goed, oké– dat begrijp ik

Bevrediging, op individueel niveau of à deux

Maar waar is de maatschappij, in dat plaatje van jou?

Hoe telt al dat individuele op? Wat voor collectief krijgen we?

MANJA

Daar kom ik vanzelf terecht, let maar op

Eerst wil ik nog benadrukken dat we het nut moeten afzweren

Alles zit hem in de zintuigen – in wat je kunt voelen en ruiken en aanraken

Ik kan nu, bij wijze van spreken, een heel betoog tegen jou afsteken en dat doe ik ook

Maar ik zou ook kunnen vragen of ik je oksel mag likken, omdat ik vrouwenzweet zo lekker vind

En als ik dat doe... Dan communiceren we – begrijp je wat ik bedoel?

ELLEN

Ja... Ja, zeker... Ik zie, als ik jou zo hoor praten... Ik zie een hemel waarin de grijze wolken elkaar najagen in de harde wind... Alles vluchtig en alles in een heftige beweging... Sterk en ijl tegelijk...

Volgens mij is dat waar jij het ook over hebt, toch?

MANJA

Niet helemaal, maar dat doet er niet toe

Om op die maatschappelijke dimensie terug te komen: we moeten dat allemaal afschaffen

Van alles moeten we af: de gemeente en het rijk en de grenzen en de belasting en het onderwijs en de cultuurpolitiek...

We moeten zonder sociaal verband durven te fladderen, als apen of als slangen in het wild

Het meest directe, daar moeten we voor gaan – en als straks de winter komt, dan vriezen we misschien dood – maar tot die dag hebben we wel echt geleefd, onbekommerd omdat we de consequenties niet vrezen...

Schaf af, die maatschappij

Alles voor het genot

Alles voor de eigen buik

ELLEN

Ik vind dit echt helemaal top, Manja

En tegelijk besef ik dat jij echt al heel ver bent

Dat de meesten van ons daar nog lang niet zijn

Ik moet nu afronden, dus ik probeer een conclusie te trekken – ik hoop dat ik het goed doe...

Ik zou zeggen: schaam je niet voor je schaamstreek, dat is de opvatting van

Manja hier

Maak van wat bedekt was een lichtend pad

Wat je voelt, wat je hier en nu voelt – iets anders is er niet

Zo goed?

Tjeetje – dat ik mezelf dit soort dingen nu opeens hoor zeggen...

***

DEEDEE

Hoe kan het toch dat we alleen maar in de verleden tijd praten als we het over ons geluk hebben?

COCKY

Omdat dat een eigenschap is van geluk: het ligt altijd achter je – of ver voor je uit, misschien... Het is nooit waar je nu bent

SWIFT

Niet 'hoe was het', maar 'hoe is het'

We moeten terug naar dat warme begin

Doe je mee, Cocky? Jij ook?

COCKY

Hm

Oké

Ik leg de zware last van mijn scepsis even af

Gewoon – omdat jullie het vragen – en tegen beter weten in

DEEDEE

Het is...

Hoe lang geleden, is het?

Het is een zonnige dag, aan het begin van de zomer

Wij hebben lang gewandeld door het stadspark – de grond glooit en de bladeren ruisen in de zwakke wind die koelte uit de richting van de zee brengt

SWIFT

We kennen elkaar al een tijdje, maar vandaag voelen we meer dan ooit wat dat is: vertrouwen

Ik hoor jullie de dingen zeggen, die ik alleen maar heb gedacht

En wat ik zelf zeg, dat wordt door jullie meteen begrepen
Ik merk, vandaag, dat ik zonder pantser kan leven
Of dat, als het dan toch moet, jullie mijn pantser zullen zijn
Maandenlang zijn we naar elkaar toe getrokken – eerst vol aarzeling, maar
met steeds meer overtuiging
We hebben, ongemerkt, samen langzaam iets opgebouwd
En ik zie dat het vandaag een naam mag krijgen – al bestaat het misschien
alleen maar in het diepst van onze gedachten

DEEDEE

We zijn gaan zitten in het gras, dat koel is gebleven in de schaduw van een
zware boom

En het zijn niet alleen onze woorden en onze gedachten die elkaar
moeiteloos aanvullen

Ook onze lichamen passen bij elkaar

Ook zonder je aan te raken voel ik jouw huid

En ik zie hoe jouw ogen mij zien

SWIFT

Dit is goed, deze dag moet blijven duren

Wij willen sterker zijn dan de tijd

COCKY

Maar goed – ik ben dan toch weer degene die haar verstand gebruikt

Dus ik zeg: wat zullen we doen?

SWIFT

Hoe bedoel je?

Wat kunnen we doen?

COCKY

Je zegt het zelf: dit moet niet voorbij gaan

Daaraan kunnen wij iets doen, toch?

DEEDEE

Maar hoe dan, Cocky?

Als deze dag voorbij is, dan is alles weer voorbij

COCKY

Nee

Denk na

We kunnen bij elkaar blijven, ook buiten dit park en ook na deze vrije dag

SWIFT

Dat wil ik ook, maar...

De maatschappij zegt dat de mens alleen behoort te staan, op eigen benen –
of met z'n tweeën, of in gezinsverband

Ik zeg jullie: waar wij van dromen, dat bestaat niet

DEEDEE

...En toen jij dat zo zei, Swift, zo heel treurig en bedeesd, toen heb ik mijn
hoofd op jouw arm laten rusten – mijn traan gleed over jouw huid

COCKY

Hoezo 'dat bestaat niet'?

Wat niet bestaat, dat kunnen we maken

Als één bestaat en twee bestaat – waarom dan niet drie?

Wij met z'n drieën...

Ik zie alleen maar voordelen

We delen alles, we schaffen de afgunst af en we zeggen nee tegen het één-
op-één-verkeer

Drie, dat geeft de sterkst mogelijke band

Niet voor niets heb ik twee handen die ieder een andere hand vast kunnen
houden

DEEDEE

Dus niet meer: 'Ik hou van jou', maar 'Ik hou van jullie'

Ja

Ik heb het gezegd – het kán, dus

Eén leven, één huis, één bed – en de schaamte wordt afgeschaft

Is dat waar we voor gaan?

SWIFT

We kunnen het allicht proberen

Maar ik zeg je: we zullen het nog moeilijk krijgen

Jongens op brommers zullen spugen op straat als ze ons zien lopen, arm in arm in arm

De instanties hebben het er moeilijk mee

En de burens zullen ons zwaar negeren, dat voorspel ik je

DEEDEE

Maar wij kunnen overal tegen

En mag ik dan 's nachts tussen jullie in liggen?

Dan zijn zowel mijn buik als mijn billen gelukkig

COCKY

Laat ze maar zeggen dat het niet kan

'Onmogelijk' is een woord dat ik haat

Er is niets dat een vrouw niet kan

En niets dat drie vrouwen niet kunnen beginnen

SWIFT

...En ondertussen was het rustig geworden in het grote stadspark – de dag liep ten einde

De meeste mensen waren al weg, maar wij zaten daar nog, op die speelwei

Heel dicht bij elkaar

Straks zouden we de stad weer in lopen, op zoek naar die ene voordeur
waarachter we konden gaan wonen

Straks – maar nog even niet

Nog even hier blijven zitten en zien hoe dag langzaam zijn kleur verloor

DEEDEE

Wij kozen voor elkaar

Wij hadden de eerste bladzijde geschreven van een nieuw boek

COCKY

Het Boek Drie

***

JANNEKE

Manja

We hebben het vandaag over fouten

Fouten en vergissingen

Kun jij zeggen wat de grootste en de meest fatale misstap is, die je in je leven hebt gezet?

MANJA

Ja... Wat denk je?

Dat mannen belangrijk zijn, dat is met stip het domste dat ik ooit heb gedacht

Dat wij de deuxième sexe zijn, wij vrouwen, bedoel ik – dat ik ooit als een blind knaagdier achter die common opinion ben aangelopen – dat is wel mijn ultieme vergissing geweest

JANNEKE

Maar 't is ergens toch ook wel een lekker idee, toch?

Een beetje receptief zijn, een beetje hulp-behoevend...

MANJA

Zeker – zwakte voelt aanvankelijk altijd prettiger dan kracht

Tot je erachter komt...

Totdat je beseft dat je voor hen eigenlijk niemand bent – of nee, 'niemand', dat zeg ik niet goed – want je bent heel veel, maar je staat alleen maar ten dienste van en in functie van

JANNEKE

Weet je, Manja...

Ik vind – dat moet ik misschien niet zeggen, want ik ben de interviewer en om mij draait het hier niet, maar toch – nu ik eenmaal begonnen ben maak ik het ook af...

Ik vind jou zo'n lekker rolmodel

Je hebt iets rijps en toch ben je van nu

Je bent één en al kracht en toch durf je te trillen als een vlinder

Meesterlijk, vind ik dat

Zeg Venus Power en ik denk aan jou

Zoveel meisjes zouden jou aan willen raken, zouden willen weten hoe je dat toch doet, zo stralend leven

Maar... Maar goed... Waar waren we, in ons gesprek?

MANJA

Ik heb natuurlijk wel meer vergissingen gemaakt, dat is het punt waarop ik wil terugkomen

Ik heb in ideologieën geloofd – ik was ervan overtuigd dat ideeën belangrijker zijn dan mensen

Ik heb achter waarheden aangelopen die je in één zin kon vatten – zogenaamde waarheden, waren dat, waar woorden als 'altijd' en 'overal' in voorkwamen...

Wat is er? Luister je niet?

JANNEKE

Jawel... ik vind het heel boeiend, Manja, zeker als jij dat allemaal zegt – maar het wordt misschien te meta en te abstract – ik weet niet of de kijkers...

MANJA

Fuck de kijkers

Sorry – maar doen of ik dom ben, dat lukt me niet

JANNEKE

Je ziet er trouwens geweldig uit

MANJA

Dat is ook een fout geweest die ik gemaakt heb: ik heb gedacht dat je als vrouw die zonder mannen overleeft meteen alle decorum moet laten varen

Ook als je 't alleen maar voor jezelf doet kun je attractief zijn

JANNEKE

Jij zou eigenlijk een boek moeten schrijven, of in ieder geval een essay

Je hebt zulke pasklare inzichten

MANJA

Duurt het nog lang, dit vraaggesprek?

Small talk, daar kan ik helemaal niet tegen, sorry

JANNEKE

We zijn eigenlijk net pas begonnen

Ik wil je in ieder geval vragen: wat geef jij als raad mee aan de meiden van nu?

MANJA

Houd je ogen open en je minachting wakker

De maatschappij wil je blind maken en wil dat je je verzoent met je lot

De maatschappij is de macht en jij moet de onmacht zijn

De maatschappij is een weg en die moet jij volgen

Doe het niet

Haat, maar blijf er wel bij lachen

Veracht, maar zorg dat je sterk bent

Vertrouw op je eigen kracht, maar isoleer je niet

JANNEKE

Hoe weet jij dat toch allemaal, Manja?

Ik bedoel: als ik 's ochtends wakker word, dan weet ik echt niets meer...

In mijn mond de smaak van dood stof – en bij mijn kruis – ik weet niet hoe ik 't noemen moet, jeuk of pijn... En geen enkele gedachte, geen woord of zin die zich zomaar vormt...

Maar jij, jij snijdt als een mes door de vormeloze blubber van deze maatschappij – met je inzichten en je gevoel...

Hoe krijg je dat voor elkaar?

MANJA

Weet je, eh... Hanneke...

JANNEKE

Janneke

MANJA

Ja, precies

Weet je...

't Is niet gelijk verdeeld, zo is de schepping nu eenmaal niet bedoeld

Er zijn altijd mensen die verder zijn en die meer weten

Fouten, daar vroeg je naar?

't Is fout als je niet weet wie je bent

En ik ben alles, dat is me duidelijk

De oorzaak en de oplossing, de vraag en het antwoord, de stelling en het vraagteken...

Ik ben, zeg maar – zowel de verkeers-

opstopping als de politieagent die de knoop komt ontwarren... Heb je een beetje gevoel voor metaforen, Janny?

JANNEKE

Dank je wel, Manja – we moeten het, denk ik, hierbij laten

Ovulation Power United!

***

ELLEN

Janneke, ik...

JANNEKE

Ja, dank je

Ik kan alleen maar zeggen dat ik heel tevreden ben

Tevreden met wat en wie ik heb kunnen worden, bedoel ik

Ik onderneem van alles, ik denk na, ik doe aan sport en ik eet heel weinig – die buik van mij is zo hard als een ijzeren plaat...

ELLEN

Ik wilde het eigenlijk over je zwakten hebben en je onzekerheid

JANNEKE

O, die heb ik ook – zeker – en die koester ik

ELLEN

Wat vind je eigenlijk van mij?

JANNEKE

Dat... Dat vind ik moeilijk

Ik bedoel... Ik zie je wel, maar toch ook weer niet

We kennen onszelf, maar waar weten we verder iets van?

ELLEN

Alles begint toch met naar anderen kijken

JANNEKE

Alles begint met jezelf te zien, dat denk ik

ELLEN

En solidair? Moeten we dat niet zijn?

JANNEKE

Met onszelf, ja

ELLEN

Ik wil je toch vertellen, Janneke

Ik ben als kind veel alleen geweest – en dat maakt me, denk ik, tot de flakkerende kaars die ik nu ben

Wij hadden thuis een grote zolder en daar speelde ik dan – alleen

Toch waren er ook andere kinderen, die verzong ik er gewoon bij

Ik gaf ze namen en levens en leeftijden – ik hoefde maar met mijn ogen te knipperen en ze waren er weer, iedere keer als ik dat wilde

Een meisje had ik bedacht, Yvonne heette ze – ze droeg kleine gouden oorringen en ze kwam uit een ver land

Ze was altijd geïnteresseerd in mijn verhalen – en ze vertelde mij over haar vroegere leven, met karren en tenten en heftig gevaar

Soms nam ik haar mee, naar het huis dat daar onder die zolder op me wachtte – dan bleef ze onzichtbaar bij me en 's nachts sliep ze naast me in bed – Yvonne

Ze had de mooiste lach en de geduldigste oren

Begrijp je, Janneke?

We hebben altijd een ander nodig om te worden wie we zijn

JANNEKE

Je moet zoveel mogelijk doen, maar nergens in blijven hangen – dat vind ik

Zoveel mogelijk aanraken, maar nooit vast blijven zitten

Weet je...? Ik hou niet van diepte, daar komt het op neer

Ik geloof in het belang van de oppervlakte

ELLEN

Denk jij dat mensen elkaar kunnen begrijpen?

JANNEKE

Maar dat is ook niet nodig, toch? Jezelf begrijpen, daar gaat het om

Jezelf begrijpen en onvoorwaardelijk accepteren

Ik ben dit lichaam en daar werk ik aan

Ik zeg niet: ik heb sterke witte tanden – ik zeg: ik *bén* mijn gebit

Ik ben de lucht die ik verplaats, het geluid dat ik maak, de plek die ik inneem

ELLEN

En ben je ook wat je denkt?

Ik... Ik vraag maar, hoor... Omdat ik niet zeker weet of ik je helemaal

begrijp

JANNEKE

Gedachten, dat weet ik niet – gedachten zijn een bijproduct – zijn restafval

waar je zo snel mogelijk van af moet

Je bent echt niet wat je denkt – je bent wat je doet

ELLEN

En voor je lichaam ben je dus totaal niet bang?

Voor die leegte in je buik, voor die krachten waaraan het onderhevig is?

Je ziet jezelf nooit als een trieste, haperend draaiende machine, een machine

die niets nuttigs voortbrengt?

JANNEKE

Ik vind dat het echt heel goed gaat

Leuk, om met jou te praten, Ellen

Altijd fijn, als iemand je begrijpt

***

ELLEN

Er was een meisje

Het meisje merkte hoe ze veranderde

Haar lichaam groeide en er waren opeens vreemde gedachten

Gedachten over wat niet bestond, maar waar je wel naar kon verlangen

Het meisje dacht soms dat ze een ander werd

En van die ander hield ze niet

Het meisje wilde blijven, wilde weer worden wie ze altijd was geweest

Ze wilde niet dat er naar haar gekeken werd en zelf wilde ze ook niet kijken

Het meisje heeft gedacht: als ik niet eet, dan houdt dat groeien op

Het meisje heeft gedacht: als ik 's nachts wakker blijf, dan komen er geen dromen die ik niet wil

Het meisje heeft gedacht: als ik met deze pen in mijn huid kras, dan voel ik pijn die ik begrijp en dat is veel beter dan dat onbehagen waarvan ik de bron niet ken

Ze heeft gedaan wat ze kon om haar eigen baas te blijven

Maar al die pogingen heeft ze op moeten geven

Het meisje bleef veranderen

Ze was zich ervan bewust dat ze gezien werd

Ze merkte dat ze invloed had, op mensen

Een jongen kwam naar haar toe, hij wilde met haar praten

Ze glimlachte verbaasd: Praten, met mij? Hoezo? Ik heb niets te zeggen...

Maar de jongen ging niet weg – ook als er niet veel te praten was wilde hij in haar buurt zijn

Daar schrok het meisje van

Zo'n jongen was de vreemde vijand, die moest niet in haar buurt zijn

En wat hij misschien in zijn gedachten had, dat wilde ze niet weten
Het meisje heeft ervoor gezorgd dat ze weer alleen was
Zo, zonder mensen om zich heen, zo deed het veranderen 't minste pijn
Toen is het meisje een ander meisje tegen-
gekomen
Een meisje dat in niets op haar leek en dat toch hetzelfde was
Met dat meisje wilde ze hele dagen samen zijn
Ze hoefden niet veel te zeggen – aan de bijna-stilte van elkaars ademhaling
hadden ze genoeg
Een meisje dat ook veranderde, net als zij – dat stelde haar gerust – dat
maakte het minder erg
Het meisje en haar spiegelmeisje – samen konden ze veel aan
Ze begrepen dingen waar geen woorden voor zijn en ze wisten dat waar je
niet over spreekt niet verklaard hoeft te worden
Samen bouwden ze een geheime wereld – ze leerden elkaars geur en elkaars
zachte handen kennen
Ze keken elkaar aan en ze bleven stil
De volwassenen waren ver weg en de jongens bestonden niet
Er was een meisje en het meisje dacht dat alles goed kon zijn
Dat ze de verandering had overleefd – ze was met iemand samen, nu en dat
maakte haar sterk
Op een dag is haar vriendin niet meer gekomen
Onvindbaar was ze en onbereikbaar hield ze zich
Het meisje was weer alleen
Alleen met haar lichaam, dat lichaam waarvan ze vervreemd was, die cel van
vlees en pijn waarin ze niet wilde wonen

Het meisje wilde niet meer leven – maar leven is een taak die we niet
zomaar van onze schouders kunnen gooien

Ze liep door de koude stad – ze hoefde nergens heen

Overal waren mensen, mensen die haar niet zagen maar zij zag hen wel – ze
zag alle details van hun uiterlijk en van hun gedrag en ze hoorde al hun
woorden

Iedereen hoorde bij iets en bij iemand, iedereen had een doel

Toen zag het meisje daar haar vriendin – de vriendin die vertrokken was en
door wie zij nu niet werd opgemerkt – de vriendin die daar liep, met naast
zich een jongen

Het meisje hoorde toen de stem en de lach die ze zo goed kende – maar ze
hoorde die harder en scheller en schriller dan ze ooit had meegemaakt

Ze liep nu vlak achter haar vriendin, ze zag de rug die een onbekende rug
was geworden

Ze zag hoe de jongen zijn hand op die schouder liet rusten

Meer dan dat zag ze niet, want ze wilde niet meer kijken

Er was een meisje

Een meisje dat ouder werd

Een meisje dat alle verandering haatte

***

DEEDEE

Ze hebben steeds gezegd dat het niet kon: drie vrouwen

SWIFT

Misschien hadden ze gelijk

COCKY

Zeker niet

Afgunst en geldingsdrang – dat is iets van mannen – dat komt van rechts en dat komt uit het verleden

DEEDEE

Het zou niet kunnen, hebben ze gezegd, want wij zouden elkaar niet verdragen

We hebben teveel en tegelijk komen we iets tekort

SWIFT

Ergens klopt dat, toch?

COCKY

Niet weer daarover beginnen, Swift

Dit is eeuw eenentwintig

Dit is de tijd waarin we zelf onze levensvorm bepalen

In spierwitte tennisrokjes lopen wij de toekomst tegemoet

Drie sterke vrouwen, naast elkaar

DEEDEE

We zouden op elkaar uitgekeken raken, voorspelden ze

Drie, dat is om moeilijkheden vragen

Ik heb natuurlijk mijn schouders opgehaald

Ik heb dat allemaal niet willen weten

Toch moest ik er aan denken

Toen ik vannacht wakker lag, op ons bed

De plaats tussen jullie tweeën in, had ik, zoals altijd

Ik zag hoe jullie in je slaap allebei zo ver mogelijk naar de randen waren
bewogen

De afstand tot mij en tot elkaar moest maximaal zijn

Dat was wat die slapende lichamen mij zeiden

COCKY

Alsjeblieft, Deedee

Sinds wanneer betekenen de dingen iets?

Overall conclusies aan verbinden – als er iéts is waaraan ik een hekel heb...

DEEDEE

Maar waar was die arm van jou? Niet om mijn middel

En wat raakten die lippen van Swift aan? De lucht – en niet mijn huid

COCKY

Ik puf van de hitte in dat bed – nogal logisch dat ik een beetje ruimte claim

Maar dat laat onverletzt – of unverfrozen, wat is het woord... Dat laat

onaangetast dat ik voor ons kies en zal blijven kiezen

SWIFT

Alles gaat voorbij...

COCKY

Niets wat goed is hoeft voorbij te gaan

DEEDEE

Maar straks worden we wel oud...

COCKY

Nou en?

Desnoods rijden we in drie van die karretjes de trap op

DEEDEE

Ik kan er tegenop zien, soms....

Dat mijn huid begint te verzakken en mijn geheugen vervaagt

COCKY

Naar de sportschool en flink wortelen eten

Nooit opgeven – tot aan de dag waarop je, volkomen fit, de definitieve afgrond inloopt, omdat dat nu eenmaal niet anders kan – ook voor ons niet

SWIFT

Laatst heb ik gedroomd

In die droom verscheen mij een stem en die stem begon erover dat er een natuurlijke orde in de wereld is – en dat wij aan die orde niet voldoen

Hoewel daar verder geen conclusies aan werden verbonden, was het toch best wel een confronterende openbaring, in het zwart van de nacht

COCKY

Ach, hou toch op

Een droom is niets, is niet meer dan een rimpeling in een bewustzijn

Gewoon, met open ogen leven, dan heb je nergens last van

***

JANNEKE

Als de weg is afgezet

Als de ramen van het huis gesloten blijven

Als de dag stil is en grijs

Als alles al gebeurd is en er niets meer wordt verwacht

Als de wind de herinneringen weg blaast

Als er wordt gezwegen

Als ook de echo niet meer klinkt

Als het geheugen tekort schiet

Als er ooit een geur was, maar nu is die er niet meer

Als de vingers de leegte aanwijzen

Als de woorden die nooit zijn uitgesproken worden vergeten

Als wat zo hecht leek toch los blijkt te laten

Als de gedachten zich niet laten sturen

Als wat niet gekomen is niet meer verwacht wordt

Als iemand iets gezegd heeft, maar het is niet gehoord

Als de kamer leeg blijft en het bed koud

Als er spijt is over alle dingen die nooit zijn gedaan

Als de toekomst haar beloften niet is nagekomen

Als een zin wel is begonnen maar niet wordt voltooid

Als het lichaam langzaam verslijt

Als alle verlangen altijd blijft

Als dat allemaal zo is

Dan hoop ik dat iemand me opvangt als ik
val

***

SWIFT

En toch

Toch is er iets dat ik van jullie niet krijg

DEEDEE

Als je het niet krijgt, dan zul je het wel niet verdienen

SWIFT

Jullie willen liever niet dat ik het hierover heb, dat weet ik wel

Maar ik heb met mannen toch mooie dingen meegemaakt

COCKY

Daar begint ze weer...

Wat kan er nu mooi zijn aan mishandeling?

Wie laat zich vrijwillig steken door zo'n lompe hommel?

DEEDEE

Zaad is gif, dat is voor ons een geloofsartikel, toch?

Kijk naar een man en je moet lachen – bitter, maar toch ook met compassie

– want makkelijk hebben ze het niet, met hun drang

Moet je 't zien hangen... En ze zijn er nog trots op ook, die ballenjongens

SWIFT

Ik wil echt niet al te expliciet zijn, maar ik moet toch zeggen:

Tussen mijn benen wordt soms anders geredeneerd dan in mijn hoofd

Natuurlijk ken ik alle overwegingen

Maar het kan gewoon lekker zijn

Het raakt je aan op een manier, die... Nou ja... Die anders is... Meer – hoe zeg ik dat... Meer biologisch...

Er is van alles op aan te merken, qua ideologie maar 't kan wel helemaal de kurk op de fles zijn

COCKY

Ben je klaar? Of houd je pas op als ik m'n maag leegbraak?

Ik wil dit niet weten, Swift – niet van jou

SWIFT

Als ik aan vroeger denk, dan word ik warm – kan ik het helpen?

Het lichaam weet nu eenmaal niet zoveel van principes en verworven
overtuigingen

COCKY

Vroeger... Vroeger, dat was een vorig leven – en in dat leven heb je vast van
alles meegemaakt, dat wil ik geloven – dat is voor iedereen zo, ook voor mij
In een vorig leven heb ik bij de padvinderij gezeten en was ik een fanatieke
tafeltennisser

In een vorig leven heb ik mijn tanden in de verkeerde dingen gezet – net als
ieder ander

Maar je moet toch een keer begrijpen, Swift, na dat vorige leven komt het
echte leven, het leven van nu, het leven waarin we ook vanochtend weer
volkomen verstrengeld wakker zijn geworden

SWIFT

Ik viel best in de smaak, bij ze, weet je dat?

Ik hād iets, dat zeiden ze vaak

Ik lachte veel, maar je kon toch ook met mij praten... Over dingen...

En naar ze luisteren, dat kon ik ook goed – daar zijn ze heel gevoelig voor

Je geeft ze aandacht, je krijgt wat je nodig hebt – en als part of the deal moet
je dan, af en toe... Nou ja...

Naar het plafond staren en aan iets anders denken, dat werkte meestal het
beste, voor mij – als ik me een beetje ontspande, dan voelde het soms
eigenlijk wel lekker

Daarna – ik weet het – daarna heb ik mijn keuzen gemaakt, heus wel – nu is alles beter, nu leef ik zoals moet, zoals we het hebben afgesproken

Maar dat fasetje in mijn bestaan, dat had toch ook wel wat

DEEDEE

Vals bewustzijn, Swift, iets anders was dat niet

Je lichaam gaf het antwoord dat door het systeem wordt geëist

SWIFT

Ja, nee – ik weet niet

Mijn lichaam had honger en van zo'n man kreeg het te eten

't Is alweer lang geleden, maar het wil toch herinnerd worden

Ik kan niet alleen maar zeggen dat... Dat dit... Dat jullie, dat wij... Ik weet niet... Er zijn meer mogelijkheden om bij een ideale wereld terecht te komen – Venus only, dat is toch niet het hele verhaal – dat denk ik wel eens – sorry...

COCKY

Zo pervers, vind ik dit

Zo zelfverloochenend

Jij ben het hert dat door haar hoeven zakt, zodra de jager in haar buurt komt

Ze gaat liggen, op een dek van dode bladeren, en dan ook nog met alle vier haar poten wijduit gespreid – 'Hier is mijn weke buik, dus steek het er maar in, dat botte wapen van je'

DEEDEE

Open your eyes, Swift

We hebben hier iets opgebouwd

Wij drieën

Zie wat dat waard is en gooi het niet te grabbel

SWIFT

Godverdomme, denk je dat ik dat allemaal niet weet?

Ik heb al zo vaak gezegd – ik blijf erin geloven en ik blijf erbij lachen

Ik weet heel goed waar ik mijn schouders heb onder gezet – namelijk onder deze fantastische ménage à trois

Het enige dat ik zeg – en vandaag wil ik dat zeggen, omdat vandaag mijn stemming zo is

Dat is dat ook een man toch iets kan hebben, iets waar geen vrouwenvingers en vrouwen-tongen tegenop kunnen, en dat er ooit dagen van onbezonnenheid zijn geweest dat ik daar gewoon zin in had – zoals je soms ook trek kunt hebben in gebakken lever of varkensrollade, ook al kies je eigenlijk voor het vegetarisme

Zo ben ik, ja? Dit ben ik, dit ben ik ook – en ik spreek dat gewoon uit – ik moet wel, want anders... Nou ja, dat weet ik even niet...

COCKY

Laten we gewoon lekker naar bed gaan

Daar heb ik altijd zin in

Al dat gepraat... We moeten lillen en trillen, daar zijn we toch ook voor gemaakt

Lekker likken en kneden

Lekker elkaars holten onderzoeken

Dan zijn er nul problemen

DEEDEE

Ja... Nee...

Mag ik even bedanken?

Mijn hoofd... Ik weet niet...

COCKY

Wij zijn dieren, dat is wat ik zeg

En een dier volgt zijn impulsen, anders wordt het ongelukkig

En mijn impuls is dus...

SWIFT

We weten het, Cocky

Maar Deedee en ik hebben daar nu even geen tijd voor en geen zin in, in dat
geveeg – en dat zou jij moeten weten

COCKY

Weet je wat het is?

Ik zou willen dat God bestond

Want als dat zo was, dan kon ik hem heel beleefd vragen – of bidden, hoe
noem je dat – dan vroeg ik hem of hij kan regelen dat wij nooit uit dit zelf in
elkaar getimmerde paradijs worden weggejaagd

***

Swift wordt gebeld.

SWIFT

Ja?

Wat is er?

...

Je wéét waar ik zit, toch?

...

Ja, maar ik ben er blij mee, echt wel

Hier word ik ontzettend opgevangen – hier wel, terwijl...

...

Hoezo gebrainwashed?

Wat is dat nu voor een begrip?

De Koude Oorlog is al heel lang voorbij

...

Moet ik dat nu gaan uitleggen?

Harmonie der zielen, kun je je daar iets bij voorstellen?

Dat zal wel niet, als ik aan jou denk...

Ik heb hier eigenlijk helemaal geen tijd voor en geen zin in, want ik zit net in een groove, met Cocky en Deedee hier, en dat vind ik eigenlijk veel belangrijker – maar ik zal het je toch nog een keer uit proberen te leggen
De wereld is eeuwen en eeuwen lang gemaakt uit oppositie en daar geloven wij dus niet meer in

Tegenstellingen, dat is voor ons helemaal passé

Dag en nacht, de Roden en de Witten, man en vrouw, yin en yang...

Altijd is het daarover gegaan, over plus tegen min

Tegenstellingen geven energie, zo wordt er geredeneerd en uit die energie bouwen we het leven op: de maatschappij en de instituties en alles...

Allemaal waardeloos, dat moet je toch toegeven...

Maar wij – wij zijn het nieuwe denken en het andere voelen

Wij vinden dat je niet moet confronteren maar optellen en verdubbelen – dat twee keer hetzelfde juist extra kracht geeft

Rood én rood, yin én yin, vrouw én vrouw

En...

...

Wat zeg je nu?

...

Natuurlijk heb ik dat zelf bedacht

Echt wel

Ik ben daar iedere dag mee bezig

Ja, oké, ik bouw dat samen met hen op, maar ik ben ook zelf in mijn eentje
echt wel capabel om...

...

Ja, maar dat was toen – echt wel

Toen was ik een ander

Toen lag ik, als een kleuter op een tufton kleedje

Maar inmiddels ben ik opgestaan

Nu kan ik lopen en denken en handelen

Ik kan mezelf aankleden, ja? En er is nog veel meer dat ik kan

Dus jij hoeft niet te suggereren dat...

...

Jij weet niet wat zij voor mij betekenen

Ze hebben me opgetild en meegenomen en ze hebben ervoor gezorgd dat
ik mezelf totaal heb leren kennen – ja, ook lichamenlijk, ja

...

Ik heb hier echt geen zin in, sorry

Ik ga jou nu echt niet zo maar à bout portant vertellen wat wij zoal doen,
onder de lakens

Maar dat het geweldig is en een hele nieuwe dimensie heeft gegeven, dat wil
ik toch wel kwijt

Yin en yin, dat zeg ik...

...

Ja, dat weet ik ook wel

Alles gaat voorbij – eindigheid is het lot van de mens

Maar als ik me vandaag lekker voel, wat heeft het dan voor in om te bedenken dat ik morgen misschien in de goot lig?

Goed – ik zei al – wij waren dingen aan het doen, dus als er verder nog iets is...

...

Dat zeg ik toch helemaal niet? Ik verwijt niemand iets

Vroeger was ik ergens en nu ben ik gewoon verder, dat is alles

En daarbij komt – het is zo lekker...

Maar dat kan en wil ik verder niet uitleggen, dat heb ik al gezegd

...

Wat?

Nee, als je zo begint, dan moet ik echt ophangen

Jij kent mij misschien zo nog niet – maar ik heb mijn grenzen bepaald – een IJzeren Gordijn van zelfbewustzijn heb ik opgetrokken en daar komt niemand voorbij, ook jij niet

Tot hier en niet verder en tegen mij kun je niet alles zo maar zeggen, nein

Danke

...

Ja, natuurlijk mag je altijd bellen, ik vind het fijn om met je te praten, dat weet je wel

Gewoon, om me te uiten en ook om te luisteren...

Maar nu houd ik er echt mee op, want ik zie Cocky en Deedee allerlei gebaren maken, die willen dat ik naar bed kom, want zij liggen al klaar...

Grapje...

...

Niet leuk?

O, jammer dan

Nou – tot later, dan maar... Misschien...

Verbreekt het contact.

***

MANJA

Zeg... Ellen...

ELLEN

Leuk dat je dat vraagt

Want ik...

Maar wat vroeg je eigenlijk?

MANJA

Ben jij trots? Dat wilde ik weten

Een trotse vrouw, zelfbewust over haar lichaam en haar prestaties?

Ben jij dat?

Een vrouw die 's ochtends wakker wordt en die dan denkt: 'Yes, de wereld wacht op mij'?

Ben jij tevreden met wie je bent en...

ELLEN

Zal ik eerst even proberen antwoord te geven? Of gaat je vraag nog langer door?

MANJA

Je keek zo wazig, dus ik dacht dat je niet...

ELLEN

Het antwoord is: ja

Ja, ik ben soms best wel... Dat je zegt... Ja, ik kan tevreden zijn

Maar ik weet ook wat twijfel is

Ik bedoel: hoeveel vrouwen zijn er, op de wereld? En waarom zou dan juist ik bijzonder zijn?

MANJA

Je bent dus erg van het oordeel en van de goedkeuring van anderen
afhankelijk

ELLEN

Dat heb ik niet gezegd, maar... 't is wel zo, geloof ik

Hoe weet jij dat, eigenlijk?

MANJA

Gewoon, dat is aura-gevoeligheid

Dat is gewoon kijken hoe iemand erbij zit, als leider of als slachtoffer

Maar laten we het over jou hebben

Wat ik ook van je wil weten is waar je nog heen wilt, in je existentie

Laat ik zeggen: als ik zeg tweeduizendertig – wat zeg jij dan?

ELLEN

Goh...

Je overvalt me...

Ik ben meer met het nu bezig – en dat is al bijna niet te tillen zo zwaar...

Maar – oké – ik... Als ik me dat voorstel... Ik zou, geloof ik, samen met een
groep andere vrouwen een zorgboerderij runnen

Dus dat we biologisch dieren houden – niet voor de slacht, natuurlijk, maar
gewoon om aan te raken – je weet wel, dat je zo'n koe over haar kop aait...

En daar komen dan uitgeputte stadsbewoners, ook vrouwen, en die leren
wij dan wat – zeg maar – wat de elementen van het leven zijn

En we hebben daar geen radio en geen sociale media, want die leggen een
valse druk op iedereen en...

Is dit een antwoord waar je iets mee kunt?

MANJA

Kun jij er iets mee, dat lijkt me belangrijker

ELLEN

't Is wel een weak spot die je daar hebt aangeraakt – dat doe jij heel goed

Ik beseft dat ik het dromen bijna helemaal verleerd ben

Totaal vast zit ik in de gevangenis van de werkelijkheid – maar jij wijst me erop dat de deur van die cel gewoon open staat en dat ik toch nog een ander kan worden

MANJA

Ik denk dat ik wel genoeg gehoord heb – mijn spanningsboog is een beetje kort, vandaag

Kunnen we afronden?

ELLEN

Ik wilde toch dat plaatje nog afmaken

Van die boerderij, bedoel ik

Ik zie dan hoe we allemaal in van die blauwe overalls lopen, heel eenvoudig – en we eten eieren die net gelegd zijn – niet in een batterij en niet op commando, maar gewoon omdat zo'n kip daar zin in had... En iets met kaas en karnemelk, dat doen we ook...

Gek, hè? Ik zie het opeens helemaal voor me – en dat terwijl ik toch eigenlijk ben opgeleid in de kunst, wat toch een heel andere branche is

Maar... Hooi, en verse aarde, en hoe zo'n plant dan groeit en dan blijkt dat groente te zijn – is toch geweldig?

De natuur, dat is eigenlijk iets heel sensueel...

MANJA

Mijn tijd zit er meer dan op, sorry

Ik luister niet meer, het wordt me allemaal teveel

ELLEN

't Is te gek, Manja

Jij hebt het licht aangedaan en opeens zie ik het allemaal heel scherp

Tweeduizenddertig, here I come

***

COCKY

Ik hoef maar naar jullie te kijken en dan weet ik het weer: ik ben niet meer te helpen – dit collectief killt me

Reddeloos, dat is hoe je mij moet noemen

Een verdwaalde blinde, zonder stok en zonder hond

DEEDEE

‘Vrij’

Dat was mijn droom

Vrij zou ik zijn, als ik voor ons koos

Ik voor jullie en jullie voor mij

Vrij van...Van dat andere, dat alleen maar weerzin wekt

Vrij, in Women's Walhalla

Zorgeloos vegeteren in de zachte heuvels van het blanke vlees

Maar nee, hoor

Strengheid regeert

Vrijheid blijft een ver beeld, een droom, een wolk die je niet aan kunt raken

Bij jullie zit je op school – op Zondagschool, op een militaire academie

Altijd leren en hard werken, moet ik hier

Alsjeblieft, meiden, ik vraag het jullie beleefd, vanuit mijn diepte

Turn the switch

Geen theorieën maar ervaringen

Ik voel dat ik voortijdig verdor als wij er samen niet iets leuks van maken

Zo vaak voel ik me hier bij jullie een laagje dun beleg tussen twee harde, droge boterhammen

Totaal klem zit ik – in deze beste van alle werelden

SWIFT

Ben je uitgeklaagd, Deedee? Dan wilde het toch ook over mij hebben, als dat getolereerd wordt

Ik span me tot het uiterste in om te blijven stralen en lachen, maar je moet niet denken dat dat voor mij niet hard werken is

Ik weet ook wat afzien is

Ik heb ook mijn wensen en mijn fantasieën gehad, echt wel

Ik had me iets heel vrijs en voorzichtig en gevoeligs en tentatief voorgesteld

Mijn idee is altijd meer iets in de richting van een soort on-off

knipperlichtverhouding met jullie geweest: 'how does it feel, today?'

Maar nee – dat moet jij toegeven, Cocky – dit gaat over jou – voor jou moest het altijd the real thing zijn en anders niets

Bij elkaar en met elkaar moeten we zitten, twenty-four/seven en dat tweeënvijftig weken per jaar

Oké – heb ik toen zacht zuchtend gezegd

Oké – als het moet, dan doen we het zo

COCKY

Ik ben naïef geweest en daar schaam ik me niet voor

Zonder argeloosheid is er geen vooruitgang

Wat wist ik van de wereld, toen?

Hoe kon ik het kennen, dat bijna niet te dragen gewicht van twee levenspartners?

Hoe wij het doen, met zijn drieën, dat is een totalexperiment

Drie, dat getal is heilig en weet ik veel – maar licht valt het me niet, het leven in die poezenmand van ons

DEEDEE

Wij zijn nog altijd het mooiste wat er is, potentieel

Dat is wat ik de hele tijd bedoel

De dochters van de maan, dat zijn wij

Iedere vrouw is onbereikbaar en dichtbij, vanaf iedere vrouw straalt het
zilveren licht

Wij zijn cyclisch, wij zijn eeuwig

De harmonie der chromosomen, dat zijn wij

COCKY

Eeuwig of niet – vandaag zit ik hier

Ik kijk naar die deur, daar, en ik hunker naar het moment dat-ie open gaat

Maar dan besef ik: dat zal niet gebeuren

Door die opening komt niemand meer naar binnen, want wij zijn er al

En we hebben zelf de deur op slot gedaan en de sleutel ingeslikt

SWIFT

Er komt juist wél iemand naar binnen, zo dadelijk – dat is precies waar ik het
met jullie over wilde hebben

Daarom ben ik zo gestresst

DEEDEE

Wat had die man ook alweer gezegd? Hoe laat komen ze?

COCKY

Man? Welke man? Wat voor man?

SWIFT

Ze zouden er nu zo'n beetje moeten zijn

Maak je geen zorgen

Ik zal rustig met ze mee gaan

Ik blijf lachen, ook nu

Hij heeft me uitgelegd hoe goed het voor me is – als het eenmaal is gebeurd,
dan zal ik me waarschijnlijk afvragen waarom ik er niet veel eerder aan
begonnen ben

COCKY

O, ja, dat bedoel je – ik had het verdrongen, maar nu weet ik het weer – de
ingreep, dat is vandaag

De psychomedische machthebbers komen je halen

Swift moet worden opgelapt, alsof ze een versleten schoen is

SWIFT

Nu niet opeens zo afstandelijk doen, Cocky – dan speel je vals

Jullie staan er toch wel achter?

Wij hebben dit samen bedacht, ooit

Ik doe het ook voor ons

COCKY

Ik zeg het je nog één keer, Swift: voor mij hoef je hier echt niet aan te
beginnen

Voor mij ben jij oké, zoals je bent

Ik vind ze helemaal niet te groot

SWIFT

Maar ze aanraken, dat doe je ook al heel lang niet meer

COCKY

Ja, hallo... Dat soort dingen, dat gaat vanzelf voorbij, dat weet je

Ik heb het moeilijk, met gevoelsuitingen, maar dat is echt mijn eigen schuld
niet

En je weet, dat soort affectie, dat geknipt en gewrikt, dat is louter oppervlakte

Mijn... Hoe zeg ik dat... Mijn genegenheid heeft zich verinnerlijkt

Er alleen maar naar kijken, af en toe, daar heb ik meer dan genoeg

SWIFT

Innerlijk, uiterlijk...

Wat heb ik daar aan?

Mijn lichaam is nog altijd gemaakt van vlees – van levend vlees waar bloed doorheen stroomt – van vlees dat iets wil

Maar – wat zeg jij eigenlijk, Deedee?

Ben je het soms met Cocky eens?

Vind jij ook dat het de moeite niet waard is?

Ik kan me nu nog bedenken

Betalen we wel de voorrijd- en de intake-kosten, maar dat is 't ergste niet...

COCKY

'We'? Hoezo dat? Dit doe je toch van je eigen budget?

DEEDEE

Ik vind het wél nog steeds een goed idee

Jij bent, zo heb ik dat vanaf het begin gevoeld, jij bent het platte type

Een gladde romp, sterk en zichtbaar in de zon en de wind en de regen – als ik dat mezelf alleen al hoor zeggen dan weet ik weer dat ik op je val – op jouw ideaalgestalte, bedoel ik

Dus... Pas je fysiek daar maar bij aan, bij dat beeld – ja, toch?

De wereld, dat is wat wij ervan maken

Teveel borst, dat is teveel dood gewicht

SWIFT

Ik ben wel bang voor de littekens

DEEDEE

Leven is littekens verzamelen – dat weet ieder kuiken

SWIFT

Maar ergens is ons lichaam toch een tempel, en die...

DEEDEE

Ook een tempel kun je verbouwen – zeker wanneer je, zoals wij, niet in God gelooft

Wij geloven alleen maar in de godin

De godin die we zelf zijn

SWIFT

Ik zie er toch tegenop, dat moet ik uitspreken

Zo'n mes van het allerduinste, allerhardste staal

Bloed dat op het witte laken druppelt...

De integriteit van mijn lichaam...

COCKY

Integer? Jij?

Kom op, Swift, je denkt toch niet wat wij naïef zijn...

Jij houdt alleen maar van wroeten, van vieze vingers op verboden plaatsen

SWIFT

Ik ben bang, laat ik het maar zeggen zoals het is

En niet alleen voor dat mes en dat bloed... Dat is het niet...

Maar eerder voor jullie: gaan jullie wel van me blijven houden, ook als ik straks een amazone ben?

COCKY

Niet overdrijven, s.v.p.

De dingen niet mooier of interessanter maken dan ze zijn

Je schakelt gewoon naar een maatje kleiner, dat is alles

Even wat vetweefsel in de destructor en je kan, hup, zo de straat weer op

SWIFT

Daar komen ze – ik hoor een auto

Dat moeten die lui van de kliniek zijn

COCKY

Polikliniek

Je blijft ambulantly

DEEDEE

All you need is love, Swift – denk daar maar aan

Als wij willen, dan wordt het weer leuk

Drie lepels in de bestekla, dat zijn wij

***

MANJA

Leven, dat is muren bouwen

Achter die muren zit ik veilig

In de muur maak ik een gat en door dat gat zie ik wat de wereld biedt

Ik zie, van achter mijn beschutting, hoe het gaat – hoe ze vinden dat het behoort te gaan

‘Je bent een vrouw’, hoor je ze zeggen – ‘je bent een vrouw en dus ben je niet meer dan de helft van iets’

Je bent een vrouw en dus heb je die aanvulling nodig’

Die vanzelfsprekendheid, die zint me niet

‘Ik ben een vrouw’ – als ik die woorden alleen al uitspreek, dan moet ik ervoor zorgen dat ik op een beetje ironische toon praat, – want anders zijn ze bang dat ik ga zeggen dat er iets is dat me niet bevalt – dat ik sommige dingen anders zou willen

‘Gaan we klagen?’, zie ik ze denken

Ik zit hier, stil achter mijn muur, en ik neem waar hoe het gaat

‘Als ik nu eens...’ overweeg ik

Als ik nu eens kon laten zien hoe het ook kan

Als ik in m’n eentje wél volledig kan zijn en niet een ander nodig heb...

En dat heb ik gedaan

Ik heb voor eigen rekening willen leven, zonder banden, zonder zwakten, zonder afhankelijkheid

Ik heb laten zien dat ik niemand nodig heb

Als ik iets van verlangen merkte, dan heb ik het doodgetrapt, zoals je dat met een vies insect doet

Ik heb leren zijn wie ik wilde zijn: een machine die niets anders produceert
dan haar eigen brandstof

En toen...

Toen heb ik gemerkt hoe moeilijk dat is, die eenzelveigheid

Als je genoeg hebt aan wie je in je eentje bent, dan wordt het stil

Niets verlangen betekent ook dat je bij niemand een verlangen oproept

Zo alleen, in een koele geregeldheid, zo wilde ik toch niet zijn

Ik wist dat ik deel moest nemen

Dus heb ik niet alleen mijn blik door dat gat in die muur laten gaan – ik heb
er ook mijn hand doorheen gestoken

Ik heb toch willen aanraken

Aangeraakt willen worden

Door jullie

Jullie zijn vrouwen, net als ik

Wij hebben hetzelfde meegemaakt, dat weet ik ook zonder dat we erover
spreken

Bij jullie hoef ik geen afstand te bewaren en geen verdediging in stand te
houden

Met iemand je leven delen, dat hoeft geen bewijs van zwakte te zijn, dat weet
ik nu

***

DEEDEE

Weet jij waar ze is?

SWIFT

Cocky?

Nee – geen idee en ik hoef het ook niet te weten

Ik ben alleen maar blij dat ze even niet op me drukt, met het gewicht van haar dominantie

DEEDEE

Dus daar heb jij ook last van?

Ik dacht dat ik dat alleen maar was

Ik heb jullie altijd als één front beschouwd

SWIFT

Nee – weet je wat het is?

Toen ik nog maar heel klein was ben ik al in therapie geweest, omdat mijn ouders vonden dat ik geen karakter ontwikkelde

Ik deed alleen maar mee, ik zei wat iedereen zei en ik ondernam nooit iets zelfstandigs

Er is toen vastgesteld dat ik aan het Kameleonsyndroom leed – dat sleep ik mijn hele leven met me mee

Ik heb wel een eigen kleur, heus wel – maar die voegt zich altijd weer naar mijn omgeving

Dus als Cocky zich gedraagt als een spinnige bitch...

DEEDEE

Ho, ho, Swift – dat zijn jouw woorden

Zoiets heb ik nooit gezegd

SWIFT

...Dan word ik vanzelf ook een beetje zo

Naar jou toe – snap je?

Daar helpt geen medicijn of therapie tegen

Je merkt toch wel dat ik me heel anders opstel als wij met z'n tweeën alleen zijn?

DEEDEE

Ik merk niet zoveel

Maar ik voel wel van alles

Als Cocky er niet is... Hoe moeilijk ik het soms ook met haar heb – het is dan toch of plotseling de druk wegvalt in de cabine en dan krijg ik het benauwd

Cocky zuurstof, Cocky stikstof – onmisbaar, is die meid

Waar is ze eigenlijk?

Dat vroeg ik

SWIFT

Weet ik veel...

Naar een vriendin, of zo – die schijnt ze buiten ons om toch ook nog te hebben

Maar goed...Wij zitten hier... Dus dan kunnen we net zo goed een beetje praten

't Valt me op, Deedee, dat jij eigenlijk nooit over je gevoel praat

DEEDEE

Hè? Wat is dat nou weer?

Ik heb het altijd over jeuk en kramp en over dat ik zin heb om te bonken...

SWIFT

Dat is geen gevoel – dat noem ik drang, of honger

Maar wat is je gevoel over de wereld?

DEEDEE

Die heb ik afgezworen

Ik heb bedacht dat ik daar geen last meer van wil hebben

't Is wat Cocky laatst zei: als dieren in het oerbos onze impulsen volgen,
moeten we – maar wel met warm en koud stromend water, natuurlijk – die
paradox, daar ben ik nog niet helemaal uit, dat moet ik toegeven

Kom ik toch weer op Cocky terug...

Jij bent ook heel belangrijk, voor mij, Swift, dat moet je wel weten – maar
zoals China maar één Mao heeft, zo hebben wij één Cocky

En ik vind het onheilspellend dat ze er nu niet is

SWIFT

Ze ziet er moe uit, de laatste tijd, vind je niet?

Een beetje opgeblazen, en dat grauwe vel van haar hangt als een te grote jas
om haar lichaam...

DEEDEE

Heb ik totaal niet opgemerkt

Ik vind haar net zo lekker als altijd

Appeltje Bijtverleid

SWIFT

Dan kijk je niet goed

De jaren gaan tellen, dat is wat ik zie

't Is niet meer Cocky dartel – 't is meer Cocky leunstoel, met een plaid over
haar benen

DEEDEE

Volgens mij is dat wat jij wil zien, Swift

Er zit toch altijd een stuk concurrentie tussen jullie

SWIFT

Ik kan gewoon niet tegen dat betonnen gelijk, dat zij altijd uitdraagt

We zijn een biljart met drie ballen, maar zonder enige discussie staat vast dat zij de rode bal is...

DEEDEE

...En dat vind ik ook goed

Ik hoef die positie niet...

En als jij hem wél zou willen, voor jezelf, dan moet je hem claimen – ja, toch?

Zo eenvoudig is het leven

SWIFT

Makkelijk is dat

Het probleem ontkennen en dan maar hopen dat 't daarmee opgelost is

Mijn benen zijn gebroken en jij zegt: lopen, maar

Jij ziet niet wat er aan de hand is

Er is zoveel dat ik zou willen doen, maar het lukt me niet

Er is zoveel dat ik zou willen zeggen, maar mijn tong ligt werkeloos in mijn mondholte

DEEDEE

Volgens mij praat jij toch minstens zoveel als wij

SWIFT

Maar ik zeg niet de dingen die ik zeggen wil, dat is mijn punt

Ik zeg wat het systeem mij voorschrijft – dit systeem – ons systeem

Ik gedraag me als een bewegende pop, die je opwindt met zo'n sleuteltje

Ik heb nog wel een zelf, een authentiek ik – maar dat hangt ergens op een verre zolder, tussen de kleren die ik nooit meer draag

Ik ben gemaltraiteerd en gemutileerd – ik verwijt 't niemand, maar zo is het wel

En toch, Deedee... En toch – dat moet je weten, want dat hoort er ook bij...

Toch zou ik niet willen dat het ophield

Nooit wil ik in mijn eentje terug, de wereld in

Want ergens ben ik het wel met Cocky en jou eens: de maatschappij, die is dood, voor ons – al blijf ik dat ingewikkeld vinden, maar dat is... Wij zijn onze eigen wereld en de rest... Daarbuiten... Hè, wat wil ik nu eigenlijk zeggen?

Het loopt allemaal zo door elkaar – je weet, Deedee, ik ben heel creatief en dan maak je onverwachte verbindingen – iets met de klikjes in je hoofd – maar ik heb er toch ook wel eens last van...

Cocky komt op.

COCKY

Wat zitten jullie hier in het donker?

Waar hadden jullie het over?

Toch wel iets reëls en belangwekkends, mag ik hopen?

DEEDEE

Swift zegt dat jij...

SWIFT

Laat mij dat zelf uitleggen, ja? En op een moment dat ik zelf kies

COCKY

Ik weet echt wel dat ik belangrijk voor jullie ben, dat hoef je helemaal niet te zeggen

Jullie zijn het ook voor mij

Als ik daar buiten ben, in de storm van de maatschappij

Dan kan ik zo blij zijn met dit hier: een warme stal en wij drie knorrende varkens, lekker tegen elkaar aan...

DEEDEE

Toch is het ook moeilijk – dat is wat Swift zegt en wat ik dan weer relativeer,
want zo gaan dat soort gesprekken

COCKY

En nu moeten jullie goed opletten, want ik heb even geen zin in gezeur

Niet in klagen en ook niet in aarzelen of kanttekenen of wat dan ook

Ik zat net nog op mijn sportfiets met twaalf versnellingen en ik trapte als een
gazelle – zo hard dat ik de wind langs mijn oren voelde suizen – en toen wist
ik het weer:

Wij leven niet voor de ontkenning, maar voor de bevestiging

Wie van jullie zei dat laatst? Wij zweren af?

Dat klopt misschien wel, maar dat is niet wie we zijn

We kiezen niet negatief, maar positief

We kiezen voor ons en voor dit

Bij elkaar moeten we alles vinden – luister naar mij en je snapt hoe het zit

SWIFT

Dat is precies mijn punt, Cocky

Waarom moeten we altijd luisteren?

Al jaren luister ik naar jou en ben ik daar wijzer van geworden?

Nee

Ik ben wel iemand kwijt geraakt, namelijk mezelf

COCKY

Luisteren, daar vroeg ik om

Ik was iets aan het opbouwen dat je een betoog zou kunnen noemen

Ik was een vuurtje aan het opstoken, Swift – maar we weten allemaal: als je
op vuur pist, dan dooft het uit

DEEDEE

Maar wat wás je dan aan het betogen?

Ik heb echt wel goed opgelet, maar ik kwam daar toch nog niet achter

COCKY

Ik wil bij jullie blijven, want jullie houden van mij – daar komt het op neer

Ik wil dat wij ons Neverland bouwen, ons Eden, ons Atlantis dat nooit verdrinkt

Ik wil dat we ons niet verzetten, niet aan die anderen met hun gewoonten denken – maar dat we kiezen voor wie we zelf zijn

Elke nacht bewijst ons gelijk, iedere keer dat ik bij twee buiken de vrede vind, hebben wij gewonnen

Eeuwige lente – dat is geen utopie

Dat is werkelijkheid, als wij het willen

SWIFT

Toch zijn we daar nog niet...

COCKY

Ja, oké – maar nu ben ik moe

Ik ga nu een warm bad nemen en dan een flinke borrel

En dan trek ik me in mijn lila nachthemd terug uit de werkelijkheid

See you later, lovers

Cocky gaat af.

SWIFT

Je moet me één ding zeggen, Deedee

Was dit nu een gesprek?

Of hebben we een demonstratie gezien? Een verkooppraatje gehoord?

DEEDEE

Weet je wat onze ellende is?

Het metafysische en de grote gedachten zijn afgeschaft en daarom moeten
wij het met 't menselijke doen, in al zijn zwakke wispel-
turigheid

Dat blijft behelpen

SWIFT

Zo mooi, vind ik dat – hoe jij praat... Zo warm makend

Ik krijg gewoon zin om mijn hand in je bloes te steken

Maar ik houd me in – komt tijd, komt seks

***

Botox Angels ging op 22 maart 2014 in première in theater Frascati in Amsterdam. De voorstelling werd gemaakt en gespeeld door Ellen Goemans, Janneke Remmers en Manja Topper.

DEEDEE

Janneke Remmers

SWIFT

Ellen Goemans

COCKY

Manja Topper

www.doodpaard.nl

Rob de Graaf (Amsterdam 1952) schrijft sinds 1978 teksten voor theater. Door hem geschreven stukken zijn gespeeld door onder meer Nieuw West, Dood Paard, De Gemeenschap en Keesen&Co. Hij is als docent verbonden aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en aan de opleiding Writing for Performance van de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Voor zijn werk ontving hij de Charlotte Köhler-prijs, de Prosceniumprijs en twee keer de Taalunie Toneelschrijfprijs.

www.denieuwetoneelbibliotheek.nl/rob_de_graaf

Toneelwerk o.a.

Botox Angels – 2014

White Lies – 2013

There is a discussion* – 2013

Colombina* – 2013

In die nag* – 2012

Pleinvrees* – 2012

Germanisch depressief – 2011

Freetown* – 2010

Interest* – 2009

Met Joran aan zee* – 2009

Stalker* – 2009

Amateurs* – 2008

Het harde rood van mijn gelijk – 2006

AHAB – 2006

Vrede – 2006

Schuur* – 2006

Love – 2005

Geslacht – 2004

Pony – 2003

Neanderdal – 2001

Ko – 2001

Rob – with a little help from my friends – 2000

Mission Impossible – 1999

Nu zou hij moeten spreken – 1997

2SKIN – 1996

Metamorfosen – Faces of Death – 1995

Les enfants du paradis – 1992

En een kleine jongen zal ze hoeden – 1991

Oost, een experiment – 1991

A Hard Day's Night – 1991

Pavlov – 1990

Lever – 1990

Pygmalion – 1989

Rinus* – 1987

We hebben je op het toneel gezien. Je stond daar maar en je deed niets – 1978

* Deze teksten verschenen eerder in de reeks van De Nieuwe
Toneelbibliotheek (# 7/8, 17, 30, 62, 71, 107, 134, 140, 153, 184 en 187)